

Apare cu sprijinul Primăriei sectorului 2 București, primar Neculai Onțanu

Luceafărul

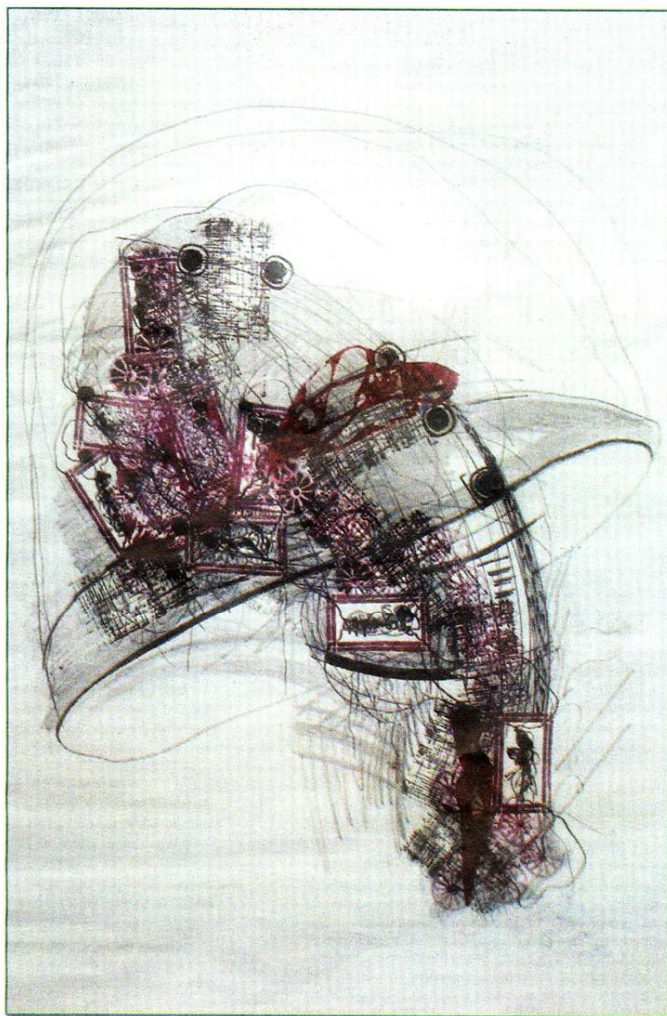
de dimineață

Săptămânal de cultură al Uniunii Scriitorilor din România

Nr. 28 (1008), Miercuri, 15 iunie 2011, 16 pagini. Pret: 2 lei

Milan KUNDERA

Marele Premiu OVIDIUS, 2011



RADU ALDULESCU:

**Scriitorul român
și marea literatură**

GELU NEGREA:

**Prăznuirile
cuviosului Emilie**

BOGDAN GHIU:

**Scurtă
autobiografie a
culturii române**

CONSTANTIN STAN:

Lumea lui Neculai

HORIA GÂRBEA:

**Manolescu
în tricou și blugi**

DINTRE SUTE DE CATARGE:

**Alexandra
Roxana Lazăr**



În numărul viitor:

Proză de Gheorghe SCHWARTZ

Expoziția Ziarului Neconvențional - un manifest al supraviețuirii

IOLANDA MALAMEN

O nouă expoziție anuală a *Ziarului Neconvențional* (Galeria Galateca), curatoriată și configurată de cunoscutul artist plastic Paula Ribariu, a adăugat, în acest mai 2011, o interesantă experiență imaginativ-gestuală a grupului de personalități care compune, de fiecare dată, acest experiment cu desăvârșire ieșit din rutină, aflat atât în zona conceptuală, cât și în revărsarea ei non- și vădit figurativă. Faptul că, de câțiva ani, aici se mai petrece și un sensibil rulaj de personalități, prin retragerea aproape simbolică a unora și validarea deschisă și ofertantă a altora, adaugă acestui proiect de cursă lungă, un plus de semnificații de anvergură.

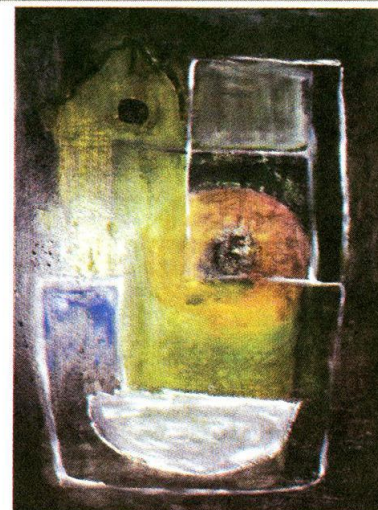
În acest an, duhul și nervurile întruchipărilor imagistice au avut drept motivație „Manuscrisul”, geamăn al morfologiilor prin care orice artist se mîntuie de visare, „ochi” deschis spre lume, revărsare de sincerități creatoare care pîrjolesc și reperează. Într-o nelimitare a fervorii, ca o jubilanță „predică” a însoțirilor, expoziții au mărturisit, în afara imaginilor și în sintaxa confesive, însăși curvarea scrisului, cu o smerenie rostită integru și lucid.

Să nu uităm că în substanța acestui proiect expozițional ciclic se află admirabila strădanie a Paulei Ribariu de-a munci de aproape un deceniu la ceea ce părea un joc al iluziei și al gratuității: o revistă minimalistă, scrisă fără ajutorul tiparului, ce apare lunar în doar 10-20 de exemplare, revistă care, bineînțeles, nu este distribuită pe piața de presă. Ea se află doar în posesia unor artiști, critici și istorici de artă, de regulă cei ale căror semnături se regăsesc în cuprinsul ei. Deși numără doar 2-4 pagini, care, din necesități de păstrare, sunt plastificate, revista este surprinzătoare în consistența ei spirituală, complexă în căutarea realității identitare a artei românești. Ea însăși seamănă cu un jurnal (*manuscris*) cu notații, iluzii, aserțiuni întrebări și răspunsuri. Un gest exemplar, pe care, din fericire, nu-l poate minimaliza nicio instanță artistică din lume, dar care, din păcate, la noi este privit uneori chiorș, alături ca un viciu sau chiar cu suspiciune vulgară de mulți grobieni ai artei.

Expoziția din acest an mi s-a părut una dintre cele mai articulate dintre toate cele deschise de *Ziarul Neconvențional*, mai ales în ce privește solidarizarea artistică, motivația discursului, dar și în ce privește ordonarea limpede și potențialul vizual.



Bittel, cu câteva foi de manuscris, împreună cu creionul care le-a umplut pînă la refuz și cu guma care a mai șters, poate, cuvinte inutile, al căror conținut a fost transferat într-o carte de proză editată și expusă și ea. Drumul misterios



că tînăra artistă s-a eliberat, deocamdată, în chip manifest, de elanurile figurativului narativ, tatonînd cu convingere zone noi, intuindu-le rodnicia.

Sanda Buțiu, prin cele două lucrări în cu-

o simbolică repetitivă, sub ele aflîndu-se o casetă-sipet cu încrustații de sidex, din care, ca niște colți de fiară, creșcuți în exces, ieșeau cîteva suluri de manuscrise. Nelinîștea lumii și enigmatică resemnare, două moduri de-a privi atât realitatea, cât și visul.

Foarte interesant și „ungherul” Mirelei Hagiu, o insolită și atentă redare a puterii cuvîntului-ziditor, cu tri-mitere la tradiție, la religie, pămînt și nemărginire. Desenele-„manus-cris” erau admirabile.

Peretele cu cele 16 lucrări ale graficianului Nicolae Macovei iradia în întreaga galerie, ca din interiorul unui mare *aquarium* strălucirea unor forme și culori fascinante. Procedeele artistului, suprapuneri de tehnici de calculator măiestrite cuceritor, păreau piesele plutitoare dintr-un întreg descompus, sub vraja unei mișcări dirijate. Cele două complementare – verdele și roșul – aveau o admirabilă subtilitate și forța informației vizuale.

Adela Edu a închipuit, cu o exprimare parcimonioasă, dar sugestivă, ideea de ambiguitate morală și spirituală, dublată formal prin voința de-a exista prin cuvînt și prin rostirea lui, chiar atunci cînd suntem tragic amputați și devenim ființe distopice.

Pe Radu Comșa, și el un frecvent al expozițiilor *Ziarului Neconvențional*, l-am descoperit într-un gest de frondă asumată, în care părea că se desparte dramatic de cuvîntul scris și de „carcerele” lui, explorîndu-i, cu o țintire brutală pe o suprafață cu aspect lemnos, unduirea narcisistă.

Kadie Schmidt Hackenberg a expus o lucrare cu semnificații etice și estetice: „profilul fotografic al unei femei frumoase, „mutilat brutal” de conturul în cărbune suprapus al unui chip de coșmar. Metaforă posibilă la sublimul apăsător de imperfecțiunea dezagreabilă a condiției umane de azi.

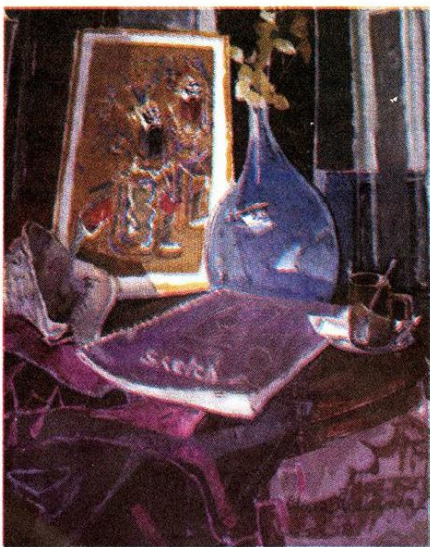
Lucrările lui Georg Janthur se înscriu și ele în semnificarea și consangvinitatea semantică a întregului.

Puternic expresioniste, cele două lucrări de grafică ale lui Alexandru Rădvan erau metafora care exprimă inconsistența spirituală și morală, care duce la gestul suprem: autodevoarea.

Intenționat, închei incursiunea de la Galateca cu Paula Ribariu, acest extraordinar artist care, an de an, împreună cu prieteni și colegi



Ca în fiecare an, expoziția s-a bucurat, și în acest mai 2011, de elogiul de deschidere al lui Pavel Șușară, cât și de prezența faptică a acestuia, cu o pagină de manuscris (regăsită și în cartea editată și expusă), într-o intersectare emoționantă, alături de scriitorii Constantin Abăluță, cu poeme în manuscris, și Adriana



până la tipăritură îi este, de altfel, familiar criticii Pavel Șușară, el însuși fiind și un apreciat poet și prozator.

Alma Redlinger, pictor care n-a lipsit de la nicio întâlnire cu publicul la expozițiile de până acum de la Galateca, a propus privitorilor o natură statică (u/p), avînd în recuzita imagistică, ca pe un „personaj” în prim-plan, un caiet închis enigmatic, pe a cărui copertă stă scris „sketch”. Găsim în această lucrare aceeași pasională abundență de forme, culori, și elemente de decor, atît de recognoscibile în opera sa.

Ervant Nicogolian, unul dintre patriarhii în viață ai imaginariului, pictor al zidurilor măcinate de timp, a expus o pictură cu un conținut frămîntat, dramatic, semănînd cu zborul printr-un văzduh de coșmar. Pe fondul alb, un albastru rece care întinde pe toată suprafața pînzei neliniști și dureri care par dezgropate dintr-un trecut chinuitor. În nofida cecității, artistul nu s-a dezlipit de șevalet și memoria vizuală îl ajută să figureze noi și noi lumi. Pictura pare o pagină (i)lizibilă de manuscris, o șerpuire amețitoare, o scriitură deformată adesea de un tremor musical.

Cerebral, riguros ca un geometru, concentrat asupra propriului imaginar cu o voință exprimată de a construi pînă și „umbra unei idei”, cum ar spune poetul, în înșingurarea monahală a gândurilor, pictorul **Alexandru Chira** și-a potrivit mecanismele interioare cu frumusețea exemplară a universului, dîndu-i operei sale taina și valoarea cuvîntului. Exigent pînă la iritarea celor din jur, artistul, neîndurător cu superficialitatea, întrupează genul de artist care nu a „răsucit (niciodată) gîtul elocinței”, dimpotrivă, a lăsat-o liberă să construiască, respingînd prăbușirile.

Evoluția **Danielei Chirion** de la pictura de șevalet (impresionantul portret de femeie expus acum trei-patru ani) spre happening și, mai nou, spre grafica cu accente expresioniste arată

lori lichefiate, voit lirice, a săvîrșit în fizionomia expoziției un gest de răsfăț vizual.

Grafica **Letiției Gaba** este una a grației liniilor, a expresivității, o grafică plină de efecte scripturale și de elanuri semantice. Roșul grav pe care autoarea îl „strecoară” cu fermiate este un detaliu al carnalului, al vieții.

Liviu Stoicoviciu și-a construit un fel de laborator de creație în care, de la primele schițe pînă la gestul final al încheierii lucrărilor, asistăm la o întreagă compunere a unui univers riguros deschis, ca emblemă conceptuală, opusă provizoratului buimăcitor. Formele, volumele degajă o împăcare arhitecturală cu aerul din jur.

Lucian Tăran, atras de onirismul ironic, iconoclast, a combinat tridimensional umanul cu obiecte și cu regnul acvatic, în mod polemic. De la gestul scrierii de mînă pe foile de hîrtie pînă la suprarealismul în care ființa umană se metamorfozează irevocabil în alcătuirii strănii, totul devine un spectacol cu consecințe neașteptate. Culoarea materiei este de un roz amăgitor, inconsistent.

Și pictorul **Mircea Barzucă** este o prezență constantă a acestor expoziții, fiind, de fiecare dată, un observator virtuos și pe deplin adaptat temei dominante. De data asta, artistul a țesut o narațiune marcantă, cu două solide lucrări, rea-lizate în tehnici mixte, încărcate de-



adunați în jurul *Ziarului Neconvențional*, clamează o patetică recîștigare a supraviețuirii



mîntuitoare prin artă. Lucrarea Paulei Ribariu, lucrare de o transsubstanțiere tainică a umanului, într-o perpetuă eliberare de tot ce este neevoluat ca spirit. Situația umană înclinată într-o parte, pecetluită cu alte forme umane și crucificată în temnițele propriului logos, își cere parcă eliberarea, pentru a-și consuma starea de extaz. Sub ea, pe o masă simplă, ca o pecete, manuscrisul care a închis, dar va deschide prin răsfoirea lui „cu grijă” semantica de sorginte miste-rioasă a vocației tutelare.

Trebuie să amintesc doar în treacăt, ceea ce spațiul nu-mi permite să detaliez, că fiecare artist a atașat alături de lucrări aportul de manuscrise, dînd publicului șansa unică a citirii lor.

Tema din acest mai 2011, a „Manuscrisului”, pe care *Ziarul Neconvențional* a propus-o, a fost cît se poate de deschisă, atît interpretărilor, cît și investigării acestei tulburătoare jertfe, numite atît de simplu: artă.



Acest număr este ilustrat cu lucrări din expoziția *Ziarul Neconvențional*